

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๐/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ๒๐/๒๕๖๖

วันที่ ๒๙ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { ศาลอาญา ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔
วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง หรือไม่
ความเห็น

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ร้องส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒
วรรคหนึ่ง กรณีพนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา ๑๐ สำนักงานอัยการสูงสุด
เป็นโจทก์ฟ้องนางสาวรักชนก ศรีนอก เป็นจำเลย ต่อศาลอาญา ในคดีหมายเลขดำที่ อ ๖๘๓/๒๕๖๕
ฐานความผิดหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ และนำเข้าสู่ระบบ
คอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร
ตามประมวลกฎหมายอาญา และเผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูล
คอมพิวเตอร์อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา โดยเมื่อ
วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ จำเลยได้ใช้บัญชีทวีตเตอร์ของตนทำการโพสต์ข้อความอันทำให้เข้าใจได้ว่า
พระมหากษัตริย์เป็นผู้ปกครองบ้านเมืองที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อนโดยประการที่น่าจะทำให้พระมหากษัตริย์
ทรงเสื่อมเสียพระเกียรติยศ ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง อันเป็นการหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดง
ความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ และเป็นการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นความผิดเกี่ยวกับ
ความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญาในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้
เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ และระหว่างวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

จำเลยได้ใช้บัญชีทวีตเตอร์ของตนทำการโพสต์ข้อความของผู้ใช้บัญชีแอปพลิเคชันทวีตเตอร์อื่นอันทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการแสดงความอาฆาตมาดร้ายและไม่เคารพสักการะพระมหากษัตริย์ โดยประการที่น่าจะ ทำให้พระมหากษัตริย์ทรงเสื่อมเสียพระเกียรติยศ ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง อันเป็นการหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายพระมหากษัตริย์ และเผยแพร่หรือส่งต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นความผิด เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา เป็นความผิดตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๙๑ และมาตรา ๑๑๒ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ และมาตรา ๑๔ ระหว่างการพิจารณาคดีของผู้ร้อง จำเลยขอให้ ผู้ร้องสงคำโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔ เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ใช้ถ้อยคำอันเป็นองค์ประกอบความผิดที่ไม่มีความแน่นอน และไม่ได้กำหนดนิยามไว้อย่างชัดเจน เปิดช่องให้มีการใช้กฎหมายกั้นแก้งหรือปิดปากไม่ให้เห็น ความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันนั้นได้ กระทบกระเทือนต่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ขัดต่อหลักการ บัญญัติกฎหมายซึ่งมีโทษทางอาญา เพราะบุคคลจะต้องรับโทษทางอาญาก็ต่อเมื่อกฎหมายได้บัญญัติไว้ อย่างชัดเจนในขณะกระทำความผิด อีกทั้งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๓) กระทบต่อการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตหรือติชม ด้วยความเป็นธรรม ไม่มีบทบัญญัติยกเว้นโทษ หรือยกเว้นความผิด เหมือนที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๓๒๙ กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความเสมอภาคของบุคคล ขัดต่อหลักนิติธรรม และจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔

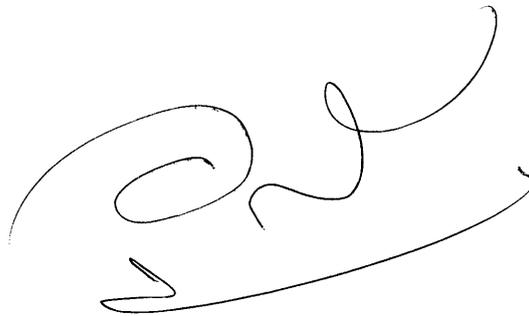
ศาลรัฐธรรมนูญไม่รับวินิจฉัยคำโต้แย้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ เพราะเป็นบทบัญญัติ ในหมวด ๑ บททั่วไป มิได้มีข้อความที่เป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพไว้เป็นการเฉพาะ

พิจารณาแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (๑) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบ คอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท

ตามประมวลกฎหมายอาญา (๒) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน (๓) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา ...” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (๑) มิได้กระทำต่อประชาชน แต่เป็นการกระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้กระทำ ผู้เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้เป็นความผิดอันยอมความได้” แม้ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นความผิดอาญาก็ตาม แต่อาจบัญญัติถ้อยคำเพียงเท่าที่ชัดเจนแน่นอนพอควรและอาศัยข้อเท็จจริงตามบริบทของเรื่องพิจารณาประกอบกับบทบัญญัติลายลักษณ์อักษรเพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของบทบัญญัตินั้นได้ โดยไม่จำเป็นต้องบัญญัติถ้อยคำที่ระบุเฉพาะเจาะจงลงไปอย่างละเอียดชัดเจน เพราะบางกรณีเป็นการเหลือวิสัยที่จะบัญญัติให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นได้หลังจากมีการบัญญัติกฎหมายแล้ว โดยอาจต่างจากข้อเท็จจริงที่เคยเกิดขึ้นมาแล้ว หรือที่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้นได้ในขณะบัญญัติกฎหมาย แต่หลักการตีความกฎหมายอาญาเพื่อลงโทษบุคคลนั้น นอกจากการตีความตามตัวอักษรแล้ว ยังต้องคำนึงถึงหลักนิติธรรมทางกฎหมายที่กฎหมายดังกล่าวมุ่งประสงค์ และเจตนาของผู้กระทำความผิดดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตาม การนำข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันมิใช่เป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๓๕ และมาตรา ๑๓๕/๑ ถึงมาตรา ๑๓๕/๔ ซึ่งรัฐมีความจำเป็นที่จะมีให้นำข้อมูลที่เป็นความผิดขยายวงกว้างไปสู่บุคคลอื่นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ แล้วหากเป็นการกระทำต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง มิได้กระทำต่อประชาชน ผู้กระทำ ผู้เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกเพียงไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และเป็นความผิดอันยอมความได้ด้วย ดังนั้น บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓) เป็นกรณีใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่ต้องเคารพสิทธิหรือเสรีภาพของผู้อื่น และรักษาความมั่นคงของรัฐคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงเป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป

ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และมีได้กระทบกระเทือน
สาระสำคัญแห่งเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔
วรรคหนึ่ง แต่ประการใด

จึงมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐
มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔
วรรคหนึ่ง

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ